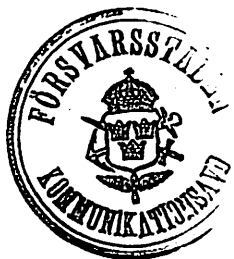

UTDRAG

Löjtnanten i trängens reserv
H.E.L. Westrell med rapport
ang tyskt permittenttåg.-

Ink. d. 28/5 1943 till
KUNGL. JÄRNVÄGSSTYRELSEN
MILITÄRBYRÅN

B. Nr. N 110:1/43

Den 27/5 1943

Överlämnas till Byrå-
chefen för Kungl Järnvägs-
styrelsens militärbyrå för
kännedom.

H. Hård af Segerstad

Tjfn avdelningschef.

HEMLIG

Jämfikt kung. 1938 nr 757.

FÖRSVARSTABEN

KOMMUNIKATIONSÄMDELNINGEN

Ink 25/5 1943 nr HT 139

Till Försvarstabens Kommunikationsavdelning.

Undertecknad får härmed värdsamt rapportera, att jag såsom kontroll-
officer medföljt tyskt permittenttåg från Helsingborg till Riksgränsen och
åter den 16/5 - 21/5 1943, varvid som tysk transportchef tjänstgjorde

Hauptmann H. Hultsch.-.....

Järnvägstjänsten har hela tiden skötts på ett mönstergillt sätt, vil-
ket även gäller bevakningstjänsten vid SJ.

Vid uppresan upptäcktes, att en civilperson medföljde lokomotivet
från Porjus, vilket kom till undertecknads kännedom i Gällivare. Det visa-
de sig vara en gränsuppsyningsman, vilken hade ett av en baningenjör vid
SJ utfärdat tillstånd att medfölja lokomotiv på denna sträcka. Då detta
tillstånd ej kunde anses gälla permittenttåget, fick personen ifråga läm-
na lokomotivet, och meddelades även hans chef, att klarare tillstånd skul-
le skaffas för framtiden, att undvika missförstånd.-

Hässelholm den 21 maj 1943

Hans Westrell

Ljtn

Rätt utdraget intygar:

M Nilsson

Major I Gräslund
med rapport.

Ink. d. 11/6 1943
Dmr Mthr H 110:1/1943

RECEIVED BY THE U.S. DEPT. OF JUSTICE
JAN 15 1962

Handwritten: Till Försvarsstabens utrikesavdelning.

- Järnvägs- och polispersonal uppträdde i alla avseenden korrekt och tillfredsställande.

En sak, som jag anser bör komma till vederbörande myndigheters kännedom, ehuru den ej direkt berör denna transport, är att utomstående civila personer vid upprepade tillfällen försökt att få utnyttja dessa transporter för att förflytta sig mellan olika platser i Lappland. Ibland förute de därvid intyg från en maskiningsjör i Kiruna, att de ha rättighet att åka på lokomotiv, och detta har förorsakat, att en del kontrollförfaranden och den underställd polispersonal liksom även vederbörande järnvägstjänstemän blifvit tveksamma och icke avvisat ifrågasättande ehuru de instruktionsmässigt äro skyldiga att se till, att inga obehöriga komma i kontakt med dessa transporter. Det är därför ett önskemål för järnvägstjänstgörande personal att skärpta bestämmelser i detta avseende utfärdas.

Samma gränsuppsyningsman har i civil dräkt och försedd med intyg från förut omdömda maskiningenjör i Kiruna angående rättighet att färdas å lokomotiv, under längre sträckor följt tyskransporttåg. Vederbörande kontroll-officer, som lät sig duperas av hans intyg, tillfrågade honom vad han hade för funktion. "Det är hemligt", blev svaret. För min del skulle jag omedelbart avvisat personen i fråga.

Såväl kontrollofficerare som å tågen tjänstgörande järnvägs- och polispersonal känna sig mycket obehagligt berörda av dylika "fripassagerare". En enligt vad jag kan förstå mycket plikttrogen och duktig yngre tågmästare frågade mig för någon vecka sedan, om den å dessa tåg tjänstgörande personalen var underkastad någon sorts hemlig kontrollering, "Om jag iofs är beträdd i min tjänstutövning, kommer jag att begära befrielse från dylik tjänstgöring", yttrade han.

Rätt utdraget intygas:

B.-E. Nilsson
Kapten

FÖRSVARSTABEN
Kommunikationsavd.
EF 150
Den 10/6 1943

Översändes till Byråchefen vid Kungl. Järnvägsstyrelsens
 Byrå för benäget yttrande.

H. Kring
Indelningschef.

Den 12/6 1943

Åter Avdelningschefen vid Försvarsstabens
kommunikationsavdelning.

Ifrågavarande gränsuppsyningsman torde utan att därtill vara berättigad ha medföljt i egenskap av organ för den allmänna säkerhetstjänsten. Då det emellertid tydligen är behövt att klarare än nu få fastställt vilka personer utöver de egentliga resandena och funktionärerna på tåget, som få medfölja dessa, har jag för avsikt att meddela särskilda föreskrifter härom. Jag har därvid tänkt formulera dessa i den riktningen, att av utomstående personer — civila som militära — endast sådana få medfölja ifrågavarande tåg, som inneha byråchefens militärbyrån tillstånd därtill.

Hörn

Bestyrkes å
tjänstens vägnar:

A. L. Jönsson

Medan får jag vidaremed geiva rapport över förtägen
som som kontrollförför vid tycktransport Storsien. Rikagrän-
sen och åter under tiden den 22/5- 2/6 1943.

Isättning

angående:

a/ Svenska förhållanden.

Järnvägs- och polispersonal uppträdde i alla avseenden
korrekt och tillfredsiggjande.

En sak, som jag anser bör komma till vederbörande
myndigheters kännedom, ehuru den ej direkt berör denna trans-
port, är, att utomlands civila personer vid uppropade till-
fällen förut ett få utrytja dessa transporter för att för-
flytta sig mellan olika platser i Lappland. Island förut de
dervid intyg från en maskiningång i Kåre, att de ha rättig-
het att åka på lokomotiv, och detta har förutsett, att en del
kontrollförförare och den underställd polispersonal liksom
även vid förutande järnvägstjänsterna blivit tvugna och icke
avsett åfrågavande, ehuru de instruktionsmässigt äro skyld-
iga att se till, att inga obehöriga komma i kontakt med dessa
transporter. Det är därför ett förutsett för i tiden tjänstgörande
de personal att skärpa bestämmelser i å de avseende utföras.
Det har vidare förutsett, att vid Rikagräns i tjänstgörande
"gränspassagerare" vid kontrollpersonalens avstigning direkt-
ades, således efter sedan vederbörande transporthandlingar avläm-
nats till tjänstgörande tullarna i Vasa, Västerås, Västerås kontroll-
personal och till och med gjort "hushållning" i deras för-
hållning. Jag anmärkte detta för landstegen i Norrbottens län,
då han nyligen gjorde ett besök i Rikagränsen, och han anod
detta som "en mycket allvarlig sak". "Skulle en polistjänste-
man gjort sig skyldig till något sådant utan att ha mycket otar-
ha skäl för att ett brott föreligger, skulle det ha väckt stort
uppsende och såkert förutsett bestraffning". Samma gränspass-
ageraren har i civil dräkt och förred med intyg från förut
anmärkte maskiningång i Kåre angående rättighet att färdas
å lokomotiv, under längre sträcker följt tycktransportlag. Veder-
börande kontrollförför, som lät sig överras av hans intyg, till-
frågade honom vad han hade för funktion. "Det är hemligt", blev
svaret. För min egen del skulle jag omedelbart avsett personen
i fråga. Men han ju sannare lätt bli utsett för en "hushållning"

Såväl kontrollförförare som å tågen tjänstgörande järn-
vägs- och polispersonal känna sig mycket obehagligt berörda av
dyliga "fräpassagerare". En anligt vad jag kan förut å mycket
plikttrögen och därtill yngre tågenstare frågade mig för någon
vecka sedan, om den å dessa tåg tjänstgörande personalen var
underkastad någon sorts hemlig kontrollering. "Om jag icke är
beträdd i min tjänstutövning, kommer jag att begära befräddelse
från dylig tjänstutövning", yttrade han. Jag har endast velat an-
märka dessa förhållanden för att få klarlagt, hurvida här

berörda åtgärder av ifrågavarande tullman hava något stöd i
av högre myndighet utfärdade bestämmelser eller endast äro ett
utslag av ondömeslöst tjänstenit eller någon felaktig inställ-
ning i öfrigt.

Östersund den 3. juni 1943

Ivar Grönlund
Ivar Grönlund
major

Rätt utdraget intygar:

Gusta Söderström
Löjtnant.

av avskrift.

sten I i Ståck
id rapport.

Hemlig

Kungl. 1923 nr. 287

Till Militärbefälhavaren i II. militärområdet.

Ink. d. 27/8 1943 till
KUNGL. JÄRNVÄGSSTYRELSEN
MILITÄRBYRÅN
D. Nr. *H 110:1/1943*

Härmed får jag värdsamt avlämna rapport angående såsom
kontrollofficer företagen resa med tycktransporttåg från Stor-
lien till Rikagränsen resp från Rikagränsen till Storlien den
18/8 - 10/8 1943.

Tycktransporttåget från Rikagränsen, som innehöll en kon-
tingent under Transportföhrer Oblt. Raab på 20 off, 317 uoff o.m
(till största delen alpjägare och artillerister), 4 åger, 9 ci-
vila + 2 Kuriero, 3 Streife = 355 man (vid kontrollräkning 313).

Vid tullvidiminationen i Vanjeur hittades 4 gevär i bagage-
vagnen. Gevärerna tillvaratogs av tullen för återlämning till
Marvik. Transportföhrern tog reda på vilka mot instruktionsmöt-
tagit gevärerna. Ifrågasvarande män erhöles en skarp admonition
och deras nummer och namn antecknades för senare bestraffning.

Som detta torde vara det sista tycktransporttåget på
sträckan Rikagränsen - Storlien, vill jag framhålla, att sam-
arbetet med de tyska transportföhrerna hela tiden varit det
bästa möjliga och skott utan friktioner, och jag anser, att
ett erkännande härav i någon form bör tillställas åtminstone
den sista gruppen Transportföhrer nämligen Hauptm. Rogmann och
Oblt. Raab.

Storlien den 19/8 1943

Ivar I Ståck
Kapten

Blitt avskrivet intygar:

B.G. Hjort
Loboff.

Blitt utdraget intygar:

Anteckningar
Björn